

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1945

N:o 4—7

-
- Innehåll:** N:o 4. Ålands landskapsnämnds beslut angående ändrad taxa för yrkesmässig trafik med personautomobil på landet i landskapet Åland.
N:o 5. Ålands landskapsnämnds beslut angående ändrad taxa för besiktning av motorfordon och prövning av förare inom landskapet Åland.
N:o 6. Ålands landstings beslut om antagande av landskapslag angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar i landskapet Åland.
N:o 7. Förordning angående ordnande av de förvaltningsgrenar, som hänföra sig till hälso- och sjukvården inom landskapet Åland.
-

N:o 4.

Ålands landskapsnämnds beslut angående ändrad taxa för yrkesmässig trafik med personautomobil på landet i landskapet Åland.

Med upphävande av tidigare fattade beslut har Ålands landskapsnämnd denna dag fastställt följande ändrade taxa för yrkesmässig trafik med personautomobil på landsbygden i landskapet Åland, att gälla omedelbart tillsvidare, nämligen:

högst 6 mark 50 penni för varje körkilometer, oberoende av det antal personer automobilen rymmer;

Mariehamn den 7 februari 1945.

minst 25 mark för en körning, även om taxan för den befarna sträckan icke uppgår till detta belopp;

för väntning erlägges ingen tillskottsavgift för första halvtimmen, men för varje timme därutöver 60 mark. Dock får väntetiden, utan särskild överenskommelse, icke överstiga 2 ½ timme.

På landskapsnämndens vägnar:

Viktor Strandfält.

Ch. Stormbom.

Ålands landskapsnämnds beslut

angående ändrad taxa för besiktning av motorfordon och prövning
av förare inom landskapet Åland.

Med upphävande av sitt den 26 mars 1929 fattade beslut har Ålands landskapsnämnd denna dag fastställt följande ändrade taxa för besiktning av motorfordon och prövning av förare inom landskapet Åland att gälla omedelbart tillsvidare:

Intyg och bevis, vilka av automobilbesiktningssmannen i landskapet utfärdas, skola såsom i riket beläggas med stämpelmärken till därför i gällande lag om stämpelskatt stadgat belopp.

Ur landskapsmedel är automobilbesiktningssmannen berättigad att för varje för rättning uppbära följande belopp:

Besiktningssbrev.

Omnibus eller kombinerad bil 125 mark
Lastbil 100 „

Mariehamn den 7 februari 1945.

Annan bil eller traktor	80 „
Motorcykel med sidvagn	45 „
Motorcykel utan sidvagn	35 „

Betyg över avlagd chaufförsexamen.

För yrkesmässig trafik	80 mark
För privat trafik	60 „

Körkort.

För utfärdat körkort	80 mark
För tillägg i körkort	45 „

Automobilbesiktningssmannens arvoden
utbetalas av landskapsnämndens kamrerar-
kontor mot redovisning.

På landskapsnämndens vägnar:

Viktor Strandfält.

Ch. Stormbom.

N:o 6.

Landskapslag

angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 9 februari 1945.

Utfärdad i Mariehamn den 27 februari 1945.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landskapslagen den 4 augusti 1924 om utgörande av skatt för hundar i landskapet Åland.

§ 1.

Ägare av hund skall för densamma i årlig skatt till kommunen erlægga på landet i landskapet Åland minst etthundra och högst trehundra mark samt i Mariehamns stad minst tvåhundra och högst sexhundra mark. Det ankommer å vederbörande kommun att inom förenämnda begränsning

fastställa skattens belopp.

Skatt erlägges dock icke för hundar, vilka ägas av landskapet eller vilkas underhållskostnad bestrides av landskapsmedel, ej heller för hundar, vilka användas såsom invaliders och abnormas hjälp- och leddarhundar.

Beträffande skattefrihet för hundar i landskapet Åland, vilka ägas av staten eller vilkas underhållskostnader bestridas av statsmedel, vare gällande vad därom är i riket särskilt stadgat.

§ 2.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

Mariehamn den 2 december 1944.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg.

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

Förordning

angående ordnande av de förvaltningsgrenar, som hänföra sig till hälso- och sjukvården inom landskapet Åland.

Given i Helsingfors den 8 februari 1945.

I stöd av 18 § i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, och 7 § i lagen av samma dag angående sagda lags bringande i verkställighet, varder härmed på föredragning av ministern för inrikes- ärendena, stadgat som följer:

1 §.

Om förvaltningen av hälso- och sjukvården på Åland äga dels statens, dels landskapets myndigheter draga försorg i den ordning och på det sätt här nedan stadgas.

2 §.

Å medicinalstyrelsen och länsstyrelsen ankommer att med iakttagande av de i ämnet gällande lagar och författningar handhava det allmänna övervakandet av hälso- och sjukvården på Åland, så ock bekämpandet av epidemier och andra smittsamma sjukdomar, såvitt icke i denna förordning annorlunda stadgas eller förvaltningen lagenligt ankommer å kommunerna.

I övrigt står hälso- och sjukvården under landskapsnämndens förvaltning och tillsyn.

För läkarvården på Åland skola finnas en landskapsläkare, en distriktsläkare för skärgårdskommunernas behov, en stadsläkare och nödigt antal kommunalläkare.

Jämväl ifall sådant icke är i denna förordning uttryckligen stadgat, åligger det

medicinalstyrelsen att på anhållan tillhandagå landskapsnämnden med utlåtanden i ärenden rörande hälso- och sjukvården i landskapet.

3 §.

Landskapsläkaren, som utnämnes av statsrådet i härför stadgad ordning och är direkt underordnad medicinalstyrelsen och länsstyrelsen, äger fullgöra de till statens förvaltning på Åland hörande åligganden, som enligt i riket gällande lagar, förordningar och instruktioner ankomma å länsläkare; och åligger landskapsläkaren, jämte övriga å honom ankommande uppgifter, bl. a.:

1) att noga iakttaga förhållanden, som inverka på befolkningens häisotillstånd, vidtaga åtgärder för främjande av den allmänna hälsovården samt övervaka efterlevnaden av meddelade föreskrifter angående den allmänna hälso- och sjukvården;

2) att tillhandagå landskapsnämnden och andra myndigheter med utlåtanden samt kommuner och allmänheten med råd och anvisningar rörande den allmänna hälso- och sjukvården;

3) att hava tillsyn över den verksamhet, som utövas av distrikts-, stads- och kommunalläkare, skol- och tuberkulosläkare, tandläkare, kommunala hälsosystrar, sjuk-

sköterskor och sjukvården anställd personal;

4) att tillse att de, vilka i landskapet utöva privat läkar- eller tandläkarverksamhet, iakttaga vad därom i gällande lagar och förordningar stadgas;

5) att jämte landskapsnämnden utöva uppsikt över av kommuner, sammanslutningar av kommuner, föreningar, stiftelser, anstalter eller enskilda personer upprättade sjukvårds-, undervisnings-, uppfostnings- och övriga sådana inrättningar, ävensom över de i landskapet verksamma rådgivningsbyråerna för mödra- och barnavård och andra vårdanstalter;

6) att biträda landskapsnämnden vid tillsynen däröver, att landskapsbidrag, som beviljats för hälso- och sjukvårdsändamål, användes på föreskrivet sätt och att därvid fästade villkor noggrant iakttagas;

7) att för fullföljande av sina ovan under punkterna 1—5 angivna uppgifter samarbeta med landskapsförvaltningen, kommunernas hälsovårdsmyndigheter och med organisationer, vilka äro verksamma på hälso- och sjukvårdens område; samt

8) att då kommunal hälsosystem eller barnmorska uppsagts från sin befattning, undersöka huruvida giltigt skäl för uppsägningen föreligger och härom anmäla till landskapsnämnden.

Därjämte ankommer det å landskapsläkaren, att på anhållan såsom sakkunnig biträda landskapsnämnden vid behandlingen av sådana angelägenheter rörande hälso- och sjukvården på Åland, som stå under landskapets förvaltning.

Beträffande landskapsläkarens tjänstgöringsort och tjänsteställning är stadgat i

den för riket utfärdade lagen om den allmänna läkarvården och därtill anslutna förordning.

Intill dess landskapsläkartjänsten blivit besatt, handhar provinsialläkaren de på landskapsläkaren ankommande göromålen.

Innan förslag till besättning av landskapsläkartjänsten upprättas skall landskapsnämndens utlåtande av medicinalstyrelsen inhämtas.

4 §.

Distriktsläkaren, som står i landskapets tjänst, utnämnes av landskapsnämnden i samråd med medicinalstyrelsen.

Det tillhör distriktsläkaren att fullgöra såväl de åligganden, vilka enligt i riket gällande lagar och författningar rörande hälso- och sjukvården å distriktsläkare ankomma, som dem, vilka i landskapslag kunna honom anförtros. Angående distriktsläkarens antagande till befattningen, tjänstgörings- och avlöningsförhållanden samt avgångsålder, ålderstillägg och pension stadgas närmare i landskapslag.

Med avseende å de förvaltningsangelägenheter, som enligt självstyrelselagen och denna förordning förbehållits republikens allmänna förvaltning, underlyder distriktsläkaren vederbörande riksmyndigheter med skyldighet för honom att iakttaga av medicinalstyrelsen, länsstyrelsen och landskapsläkaren i stöd av lag och författningar meddelade föreskrifter. I övrigt underlyder distriktsläkaren i sin tjänstverksamhet landskapsnämnden.

5 §.

Beträffande stadsläkarens utnämning, åligganden, avgångsålder samt entledigande

för olämplighet gäller vad om stadsläkare i riket är eller kan varda stadgat. Detsamma gäller om stadsläkarens tjänsteställning överhuvud med iakttagande av, att stadsläkaren i sin tjänsteverksamhet underlyder landskapsnämnden såvitt angår de förvaltningsuppgifter, som hänföras till landskapets behörighetsområde.

Stadsläkare tillkommande avlöning, ålderstillägg och pension utgå enligt de i sådant avseende i landskapslag stadgade grunder, dock så, att storleken av stadsläkarens grundlön i härför stadgad ordning skall fastställas av statsrådet. Bidrag för upprätthållande av stadsläkartjänst erlägges av landskapsmedel på sätt i 19 § är sagt.

Instruktion för stadsläkaren antages av stadsfullmäktige och fastställs av medicinalstyrelsen efter landskapsnämndens hörande.

6 §.

Kommunalläkare utses genom val av den kommun eller kommunala sammanslutning, som inrättat tjänsten, och förordnas till tjänsten av landskapsnämnden.

Innan sådant förordnande utfärdas, bör medicinalstyrelsens yttrande av landskapsnämnden införas. Befinnes den valda, oaktat han är legitimerad läkare, icke vara för tjänsten lämplig eller är han med hänsyn till avlagda kunskapsprov, eljest ådagalagd skicklighet och tidigare tjänsteverksamhet sina medsökande väsentligen underlägsen, vare landskapsnämnden berättigad förordna, att nytt val skall förrättas. I det fall, att ej heller bland övriga sökande finnes för tjänsten lämplig person, är landskapsnämnden berättigad för-

ordna, att tjänsten ånyo skall anslås ledig. Om utfärdat förordnande för kommunalläkare skall medicinalstyrelsen underrättas.

Befinnes kommunalläkare olämplig för sin befattning, kan landskapsnämnden, på framställning av vederbörande kommun eller sammanslutning av kommuner och efter medicinalstyrelsens hörande, entlediga honom från tjänsten.

Vad i rikets lagstiftning är stadgat angående kommunalläkarens tjänstgöringsområde i det fall att två eller flere kommuner tillsammans upprätthålla kommunalläkartjänst, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om sådan distriktsreglering inom landskapet, dock så, att landskapsnämndens yttrande i dylikt ärende skall av vederbörande statsmyndighet inhämtas.

7 §.

Kommunalläkare, som i sin tjänsteverksamhet underlyder landskapsnämnden vid handhavande av sådana till hälso- och sjukvården hörande angelägenheter, vilka stå under landskapets förvaltning, samt vederbörande riksmyndigheter i fråga om sådana förvaltningsuppgifter, vilka förbehållits rikets förvaltande organ, äger fullgöra de åligganden, vilka enligt gällande lagar och författningar samt landskapslag och kommunala stadgar å honom ankomma.

Instruktion för kommunalläkare antages av kommun eller kommunal sammanslutning och fastställs av landskapsnämnden efter det medicinalstyrelsens utlåtande inhämtats.

8 §.

I fråga om distriktsdjurläkare utnämning, tjänsteställning, avlöningsförmåner

och åligganden gäller vad härom är i rikets allmänna lagstiftning föreskrivet, dock skall vid utnämningen landskapsnämndens yttrande infordras.

9 §.

Vad i 6 § 1 och 2 mom. är sagt äge motsvarande tillämpning vid förordnande av kommunal djurläkare.

10 §.

Kommunal djurläkare äger ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som landskapets och kommunens myndigheter inom gränserna för sin behörighet kunna beträffande sådana befattningshavares tjänsteverksamhet meddela; och bör han jämväl i fråga om åtgärder för bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar verkställa hithörande tjänsteuppdrag enligt vederbörande statsmyndigheters anvisningar.

11 §.

Bestraffningsrätten i disciplinmål rörande envar i läkar- eller tandläkartjänst inom landskapet anställd person så ock envar läkare och tandläkare, som där utövar enskild läkarpraktik, samt i landskapet verksamma apotekare, provisorer, farmaceuter ävensom hälsosystrar, sjuksköterskor och sjukvårdare, barnmorskor, vaccinatörer, medikalgymnaster och utbildade massörer samt tandtekniker skall handhas av medicinalstyrelsen i enlighet med de i riket gällande stadgandena.

På grund av olämplighet entledigas stadsläkaren av medicinalstyrelsen samt kommunalläkare av landskapsnämnden i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

12 §.

Kommunala hälsosystrar och kommunala barnmorskor i landskapet stå under medicinalstyrelsens överinseende och hägn. Beträffande deras antagande till befattning, tjänstgörings-, subordinations- och avlöningsförhållanden samt avgångsålder och pension ävensom bidragen av landskapsmedel till kommunerna för hälsosyster- och barnmorskeväsendets upprätthållande gäller vad härom är eller framdeles varder i landskapslag stadgat.

Vad i rikets lagstiftning är stadgat rörande hälsosystems arbetsuppgifter på den förebyggande tuberkulosvårdens område, skall äga motsvarande tillämpning med avseende å kommunal hälsosystems verksamhet på Åland.

Reglemente, innefattande närmare bestämmelser angående kommunal hälsosystems och kommunal barnmorskas rättigheter och skyldigheter, skall fastställas av landskapsnämnden efter det medicinalstyrelsens utlåtande inhämtats.

Sjuksköterske- och sjukvårdspersonalen vid hälso- och sjukvården i landskapet samt kommunala hälsosystrar och kommunala barnmorskor böra med avseende å kompetens fylla enahanda fordringar, som finnas uppställda för motsvarande befattningshavare i övriga delar av riket.

Finnes det vad om hälsosystrarnas kompetens och utbildning är stadgat vålla svårighet vid anställandet av hälsosystrar för landskapets behov eller uppkommer eljest brist på skolade hälsosystrar på grund av de begränsade utbildningsmöjligheter, som stå yrkeskåren på Åland till buds, äger landskapsnämnden i samråd med medici-

nalstyrelsen medgiva den lindring, som med hänsyn till förhållandena må prövas nödig och som kan genomföras utan att folkhälsoarbetets intresse äventyras.

13 §.

Landskapet äger för sjukvårdsändamål disponera Ålands allmänna sjukhus med tomt och byggnader ävensom till detsamma hörande löseendom och inventarier mot skyldighet att vidmakthålla byggnader och utrustning, dock så, att den staten tillkommande legala vården av personer, lidande av venerisk sjukdom, tillgodoses genom att i sjukhuset sex platser för sådana sjuka vid behov upplåtas.

I händelse sjukhusbyggnadernas användning för sjukhusändamål upphör, är landskapet förpliktat att till statsverket återställa desamma eller utgiva ersättning för deras värde.

Vid fast sjukvårdsanstalt på Åland anställd läkare i landskapets tjänst antages av landskapsnämnden, men bör därförinnan av medicinalstyrelsen godkännas i avseende å sökandens behörighet att utöva läkarkallet och hans kompetens för de med tjänsten förenade arbetsuppgifter, som kräva specialutbildning.

Landskapet är behörigt att anlägga och upprätthålla ett efter landskapets behov och förhållanden avpassat tuberkulossjukhus, dock att byggnadsprogrammet, anstaltens omfattning och de sanitärtekniska anordningarna ävensom utförandet böra godkännas av medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen.

Dispensärverksamheten på Åland överlämnas i landskapets vård att utövas ge-

nom en av medicinalstyrelsen godkänd och under dess tillsyn stående förening med understöd av landskapets medel. Sådant godkännande må givas under förbehåll att dispensärverksamheten organiseras i huvudsak på samma sätt som i övriga delar av riket samt att dispensärläkaren antages av föreningen med medicinalstyrelsens samtycke.

Landskapets kommuner och med stöd av landskapets kommunallagstiftning bildad sammanslutning av sådana äro berättigade att teckna platsandelar i tuberkulossanatorier i övriga delar av riket. Härav påkallade kostnader för sanatoriets utvidgning och underhåll skola tagas i betraktande vid tilldelande av statsunderstöd åt företaget enligt i riket lagfästa grunder. Åländsk medlemskommun eller sammanslutning av sådana är härvid i förvaltningsrättsligt avseende likställd med övriga i anstaltens upprätthållande deltagande kommuner.

14 §.

Apoteksväsendet i landskapet är ställt under tillsyn och kontroll av statens myndigheter, och gäller beträffande inrättande av apotek, tilldelande av apoteks rättigheter och överlåtelse av apoteksprivilegium ävensom apoteks rörelsen i övrigt vad här om är i riket allmänt stadgat, dock med beaktande av vad i 2 mom. sägs.

Bestämmanderätten över avgift för apoteks rörelse ankommer å landskapets myndigheter på sätt i 21 § lagen om självstyrelse för Åland förutsättes.

15 §.

Vad i riket är stadgat om apoteksvaror

samt gift och giftiga ämnen och varor är gällande på Åland dock sålunda, att beviljandet av rättighet att handla med giftiga ämnen av mindre farlig beskaffenhet eller att tillverka preparat, i vilka gift ingår, ankommer å landskapsnämnden.

16 §.

Vid handhavandet av köttkontrollen på Åland skola föreskrifterna i gällande lagar och författningar om köttkontroll samt angående undersökning av kött, avsett att utföras ur landet, ävensom angående import av kött och köttprodukter och övriga i ämnet gällande föreskrifter äga tillämpning i landskapet; dock att förvaltningsbefogenheter, som enligt 2, 3, 5, 6, och 13 §§ i lagen om köttkontroll av den 25 augusti 1922 ankomma å statsrådet, ministeriet för inrikesärendena och länsstyrelsen, överföras å landskapsnämnden.

På framställning av landskapsnämnden må statsrådet för viss tid medgiva sådana lättnader beträffande undersökning av kött, avsett att utföras från Åland, vilka utan att vara stridande mot rikets allmänna intresse kunna anses påkallade för främjande av köttexporten från landskapet.

17 §.

Angående behörighet att utöva läkarkallet och djurläkarkallet gäller vad därom i rikets allmänna lagstiftning stadgas.

18 §.

Distrikts-, stads- och kommunalläkare samt vid landskapets sjukvårdsanstalter eller av landskapet understödd sammanlutning eller inrättning anställda läkare

ävensom kommunal djurläkare och kommunala barnmorskor samt den i landskapets tjänst anställda sjukvårdspersonalen äro vid övergång till jämförliga eller liknande befattningar i övriga delar av riket berättigade att i enlighet med i riket gällande grunder i avseende å ålderstillägg, pension och övriga förmåner räkna sig tillgodo sin tidigare verksamhet i ovannämnda befattning i landskapet. Enahanda förmån tillkommer kommunal hälsosyster, såframt hon i avseende å kompetens fyller de fordringar, som i riket finnas uppställda. Likaledes äga motsvarande befattningshavare i övriga delar av riket vid övergång till jämförlig tjänsteverksamhet på Åland i förenämnt avseende tillgodoräkna sig sin tidigare tjänstgöring annorstädes i riket.

19 §.

Årliga bidrag och understöd, som av landskapet erlagts till kommunala eller privata sjukvårdsföretag eller till avlönande av distrikts-, stads- och kommunalläkare, kommunal djurläkare, kommunala hälsosystrar och kommunala barnmorskor samt ambulatoriska sjuksköterskor, ävensom landskapets övriga ordinarie utgifter för hälso- och sjukvårdsändamål böra komma under omprövning vid fastställandet av det bidrag av statsmedel, som jämlikt 26 § i lagen om självstyrelse för Åland kan åt landskapet utgivas.

20 §.

Jämväl i det fall, att sådant icke är i denna förordning uttryckligen stadgat, äger medicinalstyrelsen innan densamma fattar beslut i ärenden rörande hälso- och sjukvården i landskapet Åland, då sådant

prövas nödigt, inhämta landskapsnämndens yttrande.

21 §.

Denna förordning träder omedelbart i kraft och gäller tillsvidare och intill dess annorlunda stadgas. Genom densamma upphävas förordningen den 5 december

1924 angående ordnande av de förvaltningsgrenar, som hänföra sig till hälso- och sjukvården inom landskapet Åland, ävensom förordningen den 3 oktober 1930 angående skyldighet för landskapet Ålands distriktsläkare i Kumlinge med flere socknars distrikt att fullgöra vissa å statsmyndighet ankommande åligganden.

Helsingfors den 8 februari 1945.

För Republikens President

Statsminister J. K. P a a s i k i v i.

T. f. minister för inrikesärendena U r h o K e k k o n e n.
